

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 20 XII, 1941
poranny

I

Dotyczące Polski

SCHENECTADY po angielsku, 18 XII, g.1.15

Jak donosi korespondent NYT w Sztokholmie Krakauer Zeitung z 9 bm., zamieszcza artykuł ostrzegający niemieckich urzędników i osadników w Polsce przed niebezpieczeństwem tyfusu i wylicza cały szereg środków ostrożności jakie należy stosować. Wszelka komunikacja między Niemcami a terytorjami okupowanymi na wschodzie została czasowo zawieszona.

TASS donosi, że lekarz naczelny drugiego bataljonu 173-ej dywizji niemieckiej oświadczył: "Sto procent naszych żołnierzy jest mniej lub więcej pokrytych wszami".

KRAKÓW po polsku, 19 XII, g.17.05

Robotnicy z Gen. Gub., przebywający na terenie Rzeszy, będą mieli taką opiekę duchową, jak Włosi, Belgowie, Duńczycy i Francuzi. 480 księży upoważniono do roztoczenia opieki nad robotnikami cudzoziemskimi, pracującymi na terenie Rzeszy.

JELOBY po niemiecku, 18 XII, g.17.00

Na ostatnim zebraniu zarządu Gen. Gub. sekretarz stanu dr. Buehler oświadczył, że we wszystkich działach administracji postąpiła znacznie naprzód konsolidacja i normalizacja. Gen. Gubernator wyłożył sytuację Gen. Gubernatorstwa w związku z rozwojem wypadków na wschodzie i nakreślił linje przyszłej współpracy z nowo-utworzonymi komisarijatkami wschodnimi.

Mimo stale zacieśniających się więzów z Rzeszą Gen. Gub. ma swój własny charakter. Do zadań przyszłości można było przystąpić w najkorzystniejszych warunkach i ofiary podczas wojny nie poszły na marne. Stan zaopatrzenia w Gen. Gub. można uważać za zadawalający. W ciągu ub. roku pokonano trudne zagadnienia gospodarcze. W zakresie zdrowia ludność tubylcza z coraz większym zrozumieniem odnosi się do stosowanych środków i poczyniono postępy w zwalczaniu chorób zakaźnych. Szef departamentu robót publicznych oświadczył, że rozpoczęto na wielką skalę budownictwo dla Niemców pracujących w Gen. Gub.

MOSKWA po polsku, 19 XII, g.16.15

Hitler postanowił wyćpić Polaków. Niedawno rozstrzelano robotnika Zygmunta Burka, który odebrał gęś skradzioną przez żołnierza niemieckiego. Życie Polaka jest, zdaniem Niemców, mniej warte niż gęś. Lecz wysiłki Niemców są daremne. Naród Polski wierzy w zwycięską armję czerwoną i formującą się na terenie ZSRR wojsko polskie, które wkrótce pójdzie do walki.

MOSKWA po angielsku, 18 XII, g.0.05

Krásnaja Zwiezda: - Réportaż inż. wojskowego z pobytu u lotników polskich w Wbrytanji. Wysoko nad lotniskiem powiewają flagi brytyjska i polska. Na lotnisku rozmawiany z dowódcą eskadry polskiej i polskimi lotnikami. Jeden z nich jest Rosjaninem. Większość pracowała w Polsce w charakterze mechaników i szoferów. Wielu opuściło swe żony i rodziny.

Pokazali mi swe samoloty. Wsiadłem do jednego z nich. Był to Spitfire. Jeden z Polaków miał pod mundurem czarną koszulę i sztywny kołnierzyk. Był to polski ksiądz. Powiedział: "Mamy teraz wspólnego wroga, lecz nie jest to wszystko co wiąże nasze narody. Inteligencja rosyjska miała wpływ na Polaków a wielcy ludzie, jak Puszkina i Tolstoj są drodzy nam wszystkim."

Dowódca eskadry R. latał w Anglii na Spitfire'ach i Hurrikane'ach. Brał udział w obronie Londynu. "Latał na Spitfire'ach poprzez Kanał głęboko nad terytorjum wroga. Zapytał on: "Kiedyż będzie zakończone formowanie armji polskiej w ZSRR? Nasza armja w Rosji potrzebuje lotników. Moi ludzie spragnieni są udania się do Rosji."

Pomyślałem jak wielką musi być miłość do swego kraju tego oficera polskiego. Okazał on niezłomne pragnienie walki aż do końca za swą ojczyznę.

Zwiedzając to samo lotnisko w kilka dni później zauważyłem, że nie wi-
dać dowódcy eskadry R. Powiedziano mi, że strącony został podczas lotu
nad Emden. Podczas tego lotu strącono 9 Me.

II

Z najważniejszych spraw światowych.

ROZGŁOSNIĘ AMERYKANSKIE 19 XII

/New York NBC g.16.00, 18.00, CBS, g.17.00/

W końcu stycznia odbędzie się w Waszyngtonie konferencja z udziałem
przedstawicieli rządów wszystkich państw sojusznicych, a której przedmiotem
będzie koordynacja wszystkich sił państw walczących przeciw Osi. Wchodzi w
rachubę powołanie Najwyższej Rady Wojennej, której powierzonyby naczelne
kierownictwo działaniami wojennymi. Wiąże się z tym oświadczenie Litwinowa,
że cały świat jest jednym wielkim placem boju.

Armje niemieckie nie są w stanie powstrzymać dalszego marszu wojsk so-
wieckich. N.Z.Zg. stwierdza, iż okazuje się obecnie, że dowództwo wojsk
Rzeszy nie doceniło ani sił wojskowych, ani sprawności przemysłu wojennego
Sowietów. Basler N.Zg. pisze, że nie można obecnie ustalić jak przebiegać
będą nowe niemieckie linje obrony w Rosji. Prasa niemiecka przyznaje, że
sytuacja wojsk niemieckich w Sowietach jest trudna.

W Waszyngtonie otrzymano wiadomości, że falangiści hiszpańscy w Amery-
ce Południowej zostali uprzedzeni by wyczekiwali nowego rozwoju wypadków.
W Waszyngtonie wyciągają stąd wniosek o możliwości uderzenia Hitlera przez
Hiszpanję w kierunku Gibraltaru, Azorów i wysp Cabo Verde

BUDAPEST po węgiersku, 18 XII, g.20.40

W Berlinie podkreślają, iż zajęcie Timor przyjęte było z niepokojem w
Lisbonie. Jest jasnym, że Berlin nie może zająć stanowiska przed deklaracją
Lisbony. Na Wilhelmstrasse są zdania, że sposób postępowania Anglików z
terytorjum iberyjskim zainteresuje zapewne także i inne państwa iberyjskie.

TULUZA po francusku, 18 XII, g.19.25

Wywiad z burmistrzem Le Havre P. Courant. Miasto przechodzi straszliwy
kryzys, port jest zablokowany, handel związany całkowicie z portem w ruinach,
zaś przemysł częściowo zniszczony, wskutek czego jest wielkie bezrobocie.
Dnie są naogół spokojne, lecz w nocy samoloty nieraz zabijają jeszcze przed
alarmem. Z 19 tys. domów, 4500 jest albo całkowicie zwalonych, albo bardzo
poważnie uszkodzonych. Najstraszliwszy nalot był 18 września. rana
nazajutrz było 56 wielkich pożarów, zaś wodociągi były rozbite przez miny
lądowe, to też nie było wody.

BELGRAD po rosyjsku, 19 XII, g.17.15

Chłopi bolszewicy zabrali wam ziemię, zapędzili was do kołchozów, wy-
dziedziczyli i rozstrzelali. Cofając się palili wszystko co mogli. Szkody
były niewielkie, gdyż wojska niemieckie zbyt szybko szły naprzód. Obecnie
władze niemieckie zlikwidowały kołchozy i chcą by każdy chłop rosyjski miał
swe własne gospodarstwo.

Wobec tego zabierajcie wszystko z dworów kołchoźnianych, bo to wasze
wspólne dobro. Nie zostawiajcie nawet gwoźdźcia w ścianie lub kawałka drzo-
wa. To wasza praca i znój. W tak urządzonym życiu pójdziemy razem z Niem-
cami, za przewodem Fuehrera.

III

Ogólne.

HILVERSUM po holendersku, 18 XII, g.18.00

Prasa podkreśla że deklaracji Musserta przyrzeczenie Fuehrera umoli-
wienia naszemu narodowi zorganizowania życia nie jako w kraju pokonanym,
kolonji, lub protektoracie, lecz jako wolnemu germańskiemu narodowo-socja-
listycznemu narodowi, mającemu swe miejsce w Nowej Europie. Mussert nie
przesadził, mówiąc, że przyrzeczenie Fuehrera jest darem, którego wartość
oceni kiedyś cały naród.

PRAGA po czesku, 18 XII, g.9.00

Prasa podkreśla, że obecność prezydenta i rządu Protektoratu na wczesniejszej konferencji gospodarczej w Pradze symbolizuje naturalne członkostwo Protektoratu Czechy i jest dowodem, iż Czesi zgadzają się z Niemcami w poglądach na ten temat.

WEICHELSENDER po polsku, 19 XII, g.15.01

Roosevelt przyjął Kiercńskiego i odbył z nim konferencję. Świadczy to że o stosunkach w Europie wschodniej ma on jakie pojęcie, jak o stosunkach na Bliskim. Jest to również charakterystyczne dla mocarstw anglo-saskich, że równocześnie przyrzekają bolszewikom lub nawet posyłają pomoc i konforują ze zniechęconym przez nich Kiercńskim.

WEICHELSENDER po rosyjsku, 19 XII, g.15.15

Sztab angielski opracował memorjał dotyczący sytuacji w Sowieciech. Memorjał, złożony Edenowi, stwierdza, że Sowieci wojnę już ostatecznie przegrali.

MOSKWA po polsku,

19 XII, g.13.30 - Orędzie Roosevelta do Kongresu, zawierające sprawozdanie z pomocy w ramach Lease Land. - Epizody na froncie.

19 XII, g.15.15 - Donoszą z Genowy, że jeńcy rosyjscy na terenie Niemiec, których jest 600 tys., traktowani są gorzej niż jeńcy francuscy i angielscy. Używani oni są do robót polnych, gdyż Niemcy obawiają się ich zatrudniać w fabrykach ze względu na możliwość sabotażu.

MOSKWA po rosyjsku,

18 XII, g.9.00 - Prawda: - Hitler rozciąsa, że armja niemiecka zajęła terytorja, zamieszkała przez 75 milionów obywateli sowieckich. Są to zupełnie kłamstwa. Dziesiątki milionów ludzi sowieckich przeniosło się przy pomocy rządu do nowych miejsc zamieszkania. Należy stworzyć im jaknajlepsze warunki egzystencji.

18 XII, g.11.00 - W Kalininie tramwaje i wodociągi są nieczynne. Domy są nieopalone. Lecz praca odbudowy już się rozpoczęła i życie szybko wróci do normy.

18 XII, g.15.00 - Dziennik periski... wyraża pogląd, że armja czerwona i ruch partyzancki, który ostatnio przybrał olbrzymie rozmiary, zadały miazdzący cios Niemcom.

18 XII, g.16.20 - Donoszą ze Sztokholmu, że Hamburger Fremdenblad zamieszcza artykuł ze sprawozdaniem z przemówienia Reichsstatthaltera Sprengera do członków partji hitlerowskiej, w którym piętnuje on mniejszość, usiłującą podważyć zaufanie ludności do przywódców przez rozpowszechnianie pogłosek o trudnej sytuacji w Niemczech.

18 XII, g.21.00 - Według bardzo przesadzonych oficjalnych danych rumuńskich produkcja nafty w ostatnich latach spadła o 40%.

ROZGŁOSNIĘ AMERYKANSKIE

Depesze

Szwedzki Państwowy Urząd Sanitarny donosi, iż wskutek epidemji trichinozy w północnej Norwegji zachorowało 680 żołnierzy niemieckich, a także szereg osób w Oslo. Urząd Podkreśla, że wskutek braku mięsa w Skandynawji wiele osób jada ostatnio mięso lisie i t.p.i doradza ścisłą kontrolę nad sprzedażą mięsa zwierząt mięsożernych.

Korespondenci

V. Hurd, Boston. Po krótkiej przerwie, spowodowanej wypadkami w Pearl Harbour dostawy Lease Land do Rosji i WBrytanji wznowiono i zapewne będą one wzrastać. Są liczne oznaki, że najbliższe uderzenie Hitlera pójdzie w kierunku Hiszpanji. - R. Magodiff, Moskwa. Rosjanie starają się nie tylko odbierać terytorja, ale zniszczyć siły przeciwnika. Szef sztabu gen. Władowa oświadczył mi, że jest to klucz do ostatecznego zwycięstwa. - L. Lesueur, Moskwa. Widziałem jednego z jeńców niemieckich, niemieckiego Żyda Stiele

Był dobrze ubrany i twierdził, że Niemcy nie odczuwali zbyt zimna z wyjątkiem kilku ostatnich dni.

KAIR po polsku, 19 XII, g.17.10

Eksperti neutralni podkreślają na zasadzie doświadczeń kampanji rosyjskiej, że ani niemiecki materiał wojskowy, ani duch armji niemieckiej nie okazały się na wysokości zadania. Przełamanie linji obrony niemieckiej pod Kalininem wskazuje na słabą siłę oporu.

Straty z powodu trzęsienia ziemi na Formozio wynoszą 15 tys. zabitych i 27 tys. rannych.

Opinia niemiecka, jak donoszą źródła neutralne, jest bardzo zaniopokojona odwołaniem v. Boeka i klęskami Rommela. Żądania Goeringa, wysunięte na konferencji z Petainem, nie zostały najwidoczniej uwzględnione i stosunki między Francją i Niemcami stają się coraz bardziej naprężone wskutek okrucieństw, popełnianych we Francji przez Niemców.

W ostatnich dniach daje się zauważyć silną koncentrację wojsk niemieckich we Włoszech. Ponadto 12 dywizyj skoncentrowano na granicy francusko-hiszpańskiej. W krajach okupowanych wojska niemieckie mają być zastąpione przez włoskie, rumuńskie, bułgarskie i t.p.

IV

Z ostatniej chwili.

KORRESPONDENCI AMERYKANSKY W ANKARZE po angielsku, 20 XII, g.1.15

M. Brock NYT. Hasłem Turcji jest obecnie: czuwać. W ciągu ostatnich 24 godzin amb. Japonii i poseł bułgarski złożyli deklarację, że Niemcy i Bułgarja nie mają żadnych agresywnych zamierzeń wobec Turcji. Dziennik bułgarski Utro zamieścił wczoraj artykuł, wywodzący, że Bułgarja niczego nie chce od Turcji, zaś Turcja od Bułgarji. W Bułgarji panuje wielkie przygnębienie z powodu wejścia do wojny. Jeżeli Niemcy nie wystąpią z jakąś nową akcją, udział Bułgarji w wojnie ograniczać się będzie tylko do utrzymania niemieckiej armji okupacyjnej. W Bułgarji panuje brak chleba, gdyż cały niemal obszar, używany zwykle pod uprawę pszenicy, Niemcy kazali zużyć pod uprawę soi. Mało jest dziś wiadomości z Turcji; lecz pewien wybitny Turek powiedział mi przed chwilą: im mniej z Turcji wiadomości, tem lepiej dla Turków.

LAHTI po rosyjsku, 20 XII, g.8.10

Dochoszą z Berlina, że wskutek poprawienia się na Krymie warunków atmosferycznych, wojska niemieckie wznowiły ataki na Sebastopol.